

22140143

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

NEPALI A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉPALAIS A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEPALÉS A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)

Vendredi 9 mai 2014 (matin)

Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

कुनै एक उद्धरणको मात्र साहित्यिक विश्लेषण लेख्नुहोस् । तपाईंका उत्तरले तल दिइएका दुईवटा निर्देशित प्रश्नहरूलाई सम्बोधन गरेको हुनुपर्छ :

1.

यमुनाका कुरा सुन्दा म उनका कथाको पात्र भैं भएर कथासँगसँगै बग्छु, डुब्छु र तृप्त हुने प्रयत्न गर्छु । मनको कल्पनालोकमा उनको ठाउँमा म प्रतिस्थापित हुन्छु । त्यसैले उनका कुरा सुन्न प्रत्येक दिन म आतुर हुन्छु । उनी पनि खुलेर सबै कुरा सुनाउँछिन् :

हामी सौतासौता भए पनि दिदीबहिनी भैं एउटै खाटमा सुत्छौं । उहाँको खोपी र हाम्रो खोपी जोडिएको छ । उहाँ 5 एकलै आफ्नो खोपीमा सुत्नुहुन्छ । हामी दिनदिनै पालो गरेर सेवा गर्न जान्छौं ।

एक दिन दिदीको पालो थियो, उहाँको सेवा गर्ने । दिदी दिउरीमा मनतातो तेल लिएर गइन् । अरू दिनभन्दा पनि चाँडै फर्किइन् त्यो रात । फर्कदा दिउरीभरि मनतातो तेल र आँखाभरि मनतातो आँसु लिएर फर्किइन् । सोचें- आज भन् चाँडै फर्काइदिनुभएछ, सेवा पनि गर्न नदिई ।

दिदी ओछ्यानमा घोटो परेर सुँक्कसुँक्क रुन थालिन् । म के भनौं ? उनीप्रति दया लागेर आयो । यति चाँडै उनले 10 न कहिल्यै फर्किनुपरेको थियो न कहिल्यै यसरी रोएकी थिइन् । बिचरा ! जाने बित्तिकै फर्कनुप्यो । मैले केही बोल्न सकिनँ । तर, कताकता मनभने भित्रभित्रै सन्तुष्ट भए भैं भयो । मान्छेको मन कस्तो होला ? दया र सन्तुष्टि एकैपटक छल्लिएर मेरो मन भिज्यो ।

मैले बिस्तारै सोधें- 'के भो दिदी ?'

ती बोलिनन् । मानौं मैले नै तिनलाई रुवाएको हो जस्तो गरिन् । सुनसान रातमा बोल्दा पल्लो खोपीमा उहाँले 15 सुत्नुहुन्छ भन्ने डरले म केही बोलिनँ ।

दिउँसो मात्र दिदीको चिन्तित र मलिन अनुहार देखेर पक्कै पनि दुलहाको प्रेम नपाएर यिनी यस्ती भइन् भन्ने सोचें । किनभने, उनलाई धेरैपटक यसरी फर्काइदिनुभएको छ । दिदीका आँखामा आँसु देखेर मैले भनें- 'दिदी ! नरुनुस् । तपैले नि मयाँ देखाउन जान्नुभन कि ? लोउनीमुन्छेको जात । तिन्लाई बढी सेवा अर्नुपर्छ, पिरिम अर्नुपर्छ । फकाम्नुपर्छ । मान र सम्मान बढी खोन्नी जात, पूरै समर्पित भर भुक्नु नि पर्छ ।'

यति भन्दा दिदीले पुलुक मेरो अनुहारमा हेरिन् । केही बोलिनन् । जति बोल्नु तिनको अनुहारले बोलेको थियो । सबैभन्दा बढी आँखाले । इर्ष्या, कुण्ठा र आवेश बोलेको थियो । मैले फेरि भनें- 'वाँले तपैलाई नि उत्तिकै पिरिम अरेको देख्न चाअन्छु म । हामी दुवै बराबर हुम् वाँका लाइ ।'

त्यसपछि तिनले मतिर आँखा पिल्लिक्क पारेर हेरिन् । इर्षित भावमा भनिन्- 'मुखाँ रामराम बगलीआँ छुरा !'

उनको भनाइले जति खिन्न हुनुपर्ने हो म त्यति खिन्न भइँन । त्यो अवस्थामा त्यति भन्नु स्वाभाविकै हो ।

अमर न्यौपाने, सेतो धरती, २०६९ ।

(क) उपन्यासको उक्त उद्धरणमा नारीको कस्तो अवस्थाको चित्रण गरिएको छ ?

(ख) विषय प्रस्तुत गर्नका निम्ति उपन्यासको उक्त उद्धरणको भाषा किन प्रभावकारी भएको छ ?

2.

- जरा जमिनमा गडेर
 हाँगाहरू टाढा-टाढा फैलिनपछि
 हाँगाले टाढा-टाढाका
 अनुभूतिहरूको श्रेय जरालाई दिनुपछि
- 5 जरा अलि परम्परावादी भएर
 आफ्नो माटो सर्न हुन्न
 हाँगाहरू आधुनिकताको नाममा
 आफ्नोपन मर्न हुन्न
 हाँगाहरू अनन्त फैलिएर
- 10 स्वर्ग जाने सिँढी बन्नुपछि
 हाँगाहरू धरतीको आकाश छुने
 महत्वाकाङ्क्षा भएर बाँच्नुपछि
 जरालाई आफू भन-भन तल जानुपरेकोमा
 ग्लानि होइन गर्व हुनुपछि
- 15 जरालाई आफ्नो तल्लोपनले
 हाँगाको माथिल्लोपन
 सुनिश्चित भएकोमा पर्व हुनुपछि
 बिहानको पहिलो घाममा
 कोपिलाहरू मुस्कुराउँदै फर्कनुपछि
- 20 बिहानको पहिलो हावामा
 फूलहरू उत्साहमा नाच्नुपछि
 असीम सुवासको सामिप्यमा
 हाँगाहरू
 पातभरिको अँजुलीमा फूल लिई
- 25 आनन्दले भुक्दै
 जरालाई अभिवादन गर्नुपछि
 जरा पनि प्रत्युत्तरमा
 शाखाप्रशाखा फैलिएर
 कृतज्ञताले धरतिमुनि
- 30 विनम्रतामा गड्नुपछि

रोशन शेरचन, “हाँगा : स्वर्ग जाने सिँढी” शब्दहरूको देश, २०५३।

(क) यस कवितामा व्यक्त सन्देश प्रति तपाईंको धारणा कस्तो छ ?

(ख) यस कवितामा प्रयोग भएका प्रतीकले कविताको भावलाई कसरी प्रभावकारी बनाएका छन् ?